

Kultura dwudziestolecia międzywojennego.

Opracowała Helena Tomaszewska

Zmiany społeczne po I wojnie św.

1. Emancypacja kobiet

nadanie kobietom pełni praw.

PRZYCZYNY

Podczas I wojny św. brak rąk do pracy. Kobiety zastąpiły mężczyzn w fabrykach i na roli.

Wielu mężczyzn zginęło podczas wojny lub zostało kalekami.

Po I wojnie światowej władzę w wielu krajach przejęła lewica.

2. Sekularyzacja społeczeństwa

Proces zeświecczenia społeczeństwa:

- rozdział Kościoła od państwa,
- ograniczanie wpływów duchowieństwa, a w ZSRR wprowadzenie ateizmu .

3. Kryzys tradycyjnego modelu rodziny.

4. Wprowadzenie obowiązkowego szkolnictwa podstawowego.

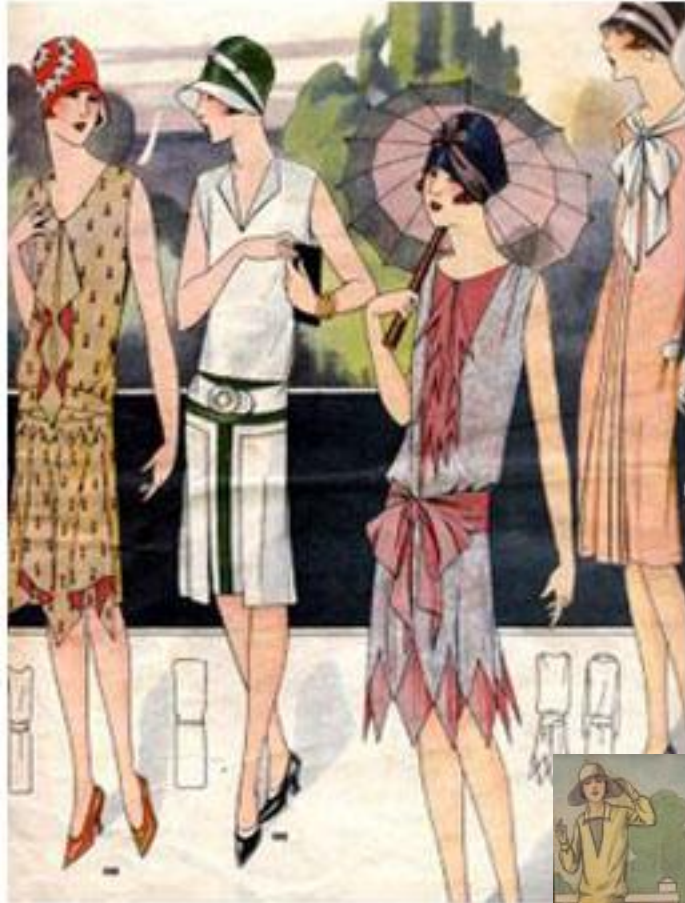
Przemiany w modzie.

Przemiany w modzie.

LATA 20

LATA 30

Przemiany w modzie.

Przemiany w modzie.

Rozwój techniki po I wojnie światowej

1. Pojawienie się na rynku sprzętów AGD.

lodówki

odkurzacze

pralki

2. Coraz więcej domów było wyposażone w:

radia

telefony

UWARUNKOWANIA

- elektryfikacja
- wzrost zamożności społeczeństwa (do czasu wielkiego kryzysu)

Rozwój techniki po I wojnie światowej

3. Rozwój transportu:

drogowego

lotniczego

morskiego

UWARUNKOWANIA

- rozwój motoryzacji dzięki wprowadzeniu produkcji taśmowej
- rozbudowa dróg, głównie dzięki robotom publicznym
- unowocześnienie samolotów i samochodów
- wzrost zapotrzebowania na skrócenie czasu podróży
- obniżenie kosztów przewozu sprzyjało rozwojowi turystyki

Rozwój techniki po I wojnie światowej.

Mercedes 170V

BMW 326

BMW 327

Austin SIX

MG

Hudson Model Special Six

Kultura masowa.

1. Rozwój środków masowego przekazu:

prasa	radio	kino
<ul style="list-style-type: none">• gazety podstawowym źródłem informacji,• pojawiły się pierwsze reklamy,	<ul style="list-style-type: none">• pierwsza radiostacja w USA – 1906 r.• nadawano: serwisy informacyjne, słuchowiska, programy muzyczne, relacje sportowe.	<ul style="list-style-type: none">• powstało w Europie• początkowo filmy nieme,• 1922 r. pierwszy film dźwiękowy (Niemcy)

30 października 1938 r. stacja CBS wystawiła słuchowisko „Wojna światów” H.G.Wellsa w reżyserii Orsona Wellesa. W USA wybuchła panika .

REKLAMY

MISS POLONIA
Zofja Batycka
napiękniejsza kobieta
Polski

używa stale do twarzy
i rąk kremu „**NEIGE
DE FLEURS**“, któ-
ry działa cudownie na
upiększenie cery.

*Najpiękniejsza kobieta
Polski - Zofja Batycka
(Neige de Fleurs)*

Do nabycia wszędzie!

856

**Co dziecku
zdrowie
daje ?**

*Świeżego powietrza
Ożywczego tchnienie,
I czysta woda,
I słoneczny promień
I...coś jeszcze :*

Krem
URODA

FR. PULS S.A. WARSZAWA

paczek...

*ale
tylko*

Z ZIEMIAŃSKIEJ

Bo ta młoda wdówka
Lubi słodkie słówka,
Lecz nad słówka i pieszczoty woli młoda wdowa
Niezrównany w swoim smaku koniaczek Szustowa.

ZOBACZ WIĘCEJ NA **popkorn.**

ŻĄDAJCIE PIWA

miejzrównane! dobroci w beczkach i butelkach:
jasne, ciemne i porter.

UWAGA!

Porter wyrabiamy na sposób angielski.
Zjednoczone Browary Warszawskie
p. i. **HABERBUSCH I SCHIELE S. A.**
Reprezentacja w Krakowie tel. 3096.
Sklep firmowy Jagiellońska L. 8. 265-4k

SAMOCHODY
„KOMNICK“

PIERWSZE NAGRODY
W WYŚCIGACH:

Petersburg—Sewastopol
Petersburg—Ryga—
Warszawa—Moskwa.

Sprzedaż w Warszawie: Nowy Zjazd 4 m. 5, tel. 220-38.
Reprezentanci: St. i J. Górniccy, Płock.

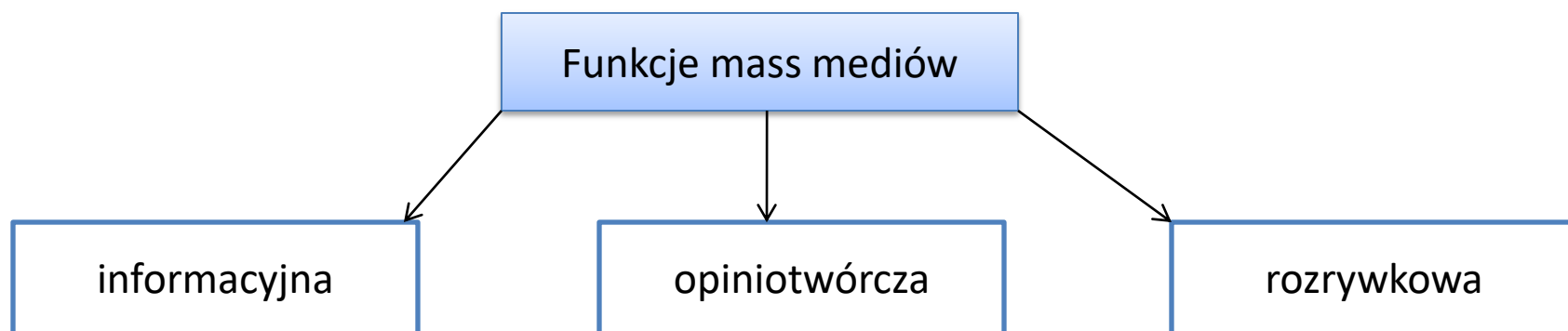
*Kuchnia gazowa Łaskawe
Panie
Zostawia dużo czasu na
czytanie*

a.b.

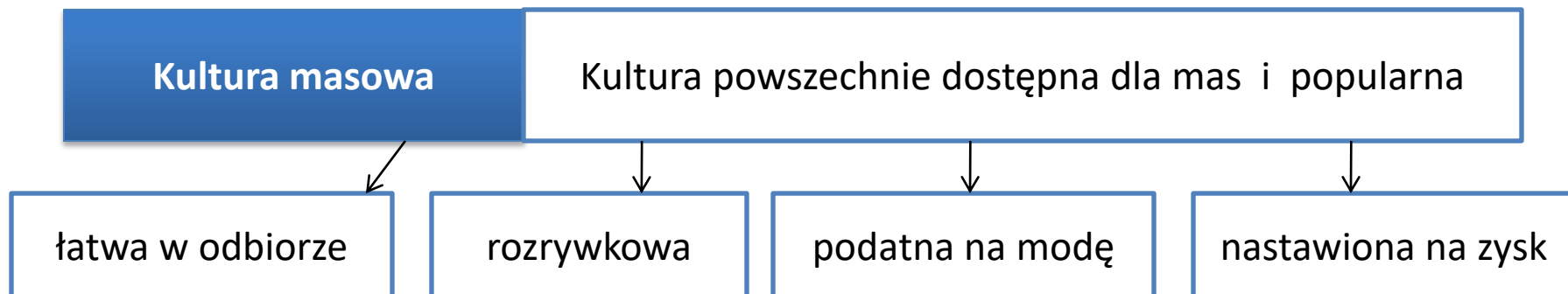

Rozwój mass mediów.

2. Środki masowego przekazu oddziaływały na społeczeństwo.

3. Skutkiem - tworzy się społeczeństwo konsumpcyjne i masowe.

Sztuka filmowa

Filmy nieme – początek lat 20-ych.

Proste, o nieskomplikowanej fabule , z napisami i akompaniamentem muzycznym.

Charlie Chaplin

Rudolf
Valentino

Greta Garbo

Pola Negri

- „Brzdąc”
- „Włóczęga”
- „Gorączka złota”
- „Dyktator” – dźwiękowy

Filmy dźwiękowe – od końca lat 20-ych, lata 30-e.

Film w państwach totalitarnych

Służył do indoktrynacji społeczeństwa i szerzenia propagandy

III Rzesza

„Triumpf woli”, „Olimpiada”
Leni Riefenstahl

ZSRR

„Pancernik Potiomkin”, „Październik” –
Siergiej Eisenstein

„Ziemia” – Aleksandr Dowżenko

Film w państwach totalitarnych

Leni Riefenstahl

„Triumpf woli” – przedstawia zjazd NSDAP w Norymberdze w 1934 r.

Film wpływał na widza po przez:

- emocjonalne przemówienie Hitlera,
- ukazanie ogromu uroczystości,
- ukazanie perfekcyjnej organizacji,
- ukazanie jednolitości i solidarności członków.

„Olimpiada” – film dokumentalny o igrzyskach olimpijskich w Berlinie w 1936 r.

Zastosowano nowoczesne techniki filmowe:

- podkreślające kontrast oświetlenie, zdjęcia pod światło,
- ustawienie kamery pod nietypowym kątem,
- zdjęcia dynamiczne – ruchoma kamera na wózku, który porusza się wraz z zawodnikami

Celem filmu było ukazanie możliwości organizacyjnych i finansowych III Rzeszy, uwiecznienie olimpiady

Architektura międzywojenna.

Modernizm – prąd w architekturze , w którym nawiązywać do stylów historycznych

Cechy modernizmu

funkcjonalność, odrzucenie wszelkiej ornamentyki,
abstrakcyjność

Hala Stulecia – Wrocław

Weißenhof: Le Corbusier i P. Jeanneret, dom bliźniaczy

R. M. Schindler: Willa Lovella przy plaży, Los Angeles

Osiedle im. Carla Legiena w Berlinie

Budynek Bauhaus, Dessau Niemcy. Powstał w 1927 r.

Architektura międzywojenna.

Budynek w stylu chicagowskim

- prosta kubiczna forma,
- płaski dach,
- wiele pięter dzięki zastosowaniu stalowej konstrukcji i żelbetonu

Budynek w stylu chicagowskim

Nowy York – 1935 r.

Empire State Building
ponad 100 pięter.

Chrysler Building
NY 1930 r. 77 pięter

Architektura w państwach totalitarnych

Cechy

budowle monumentalne

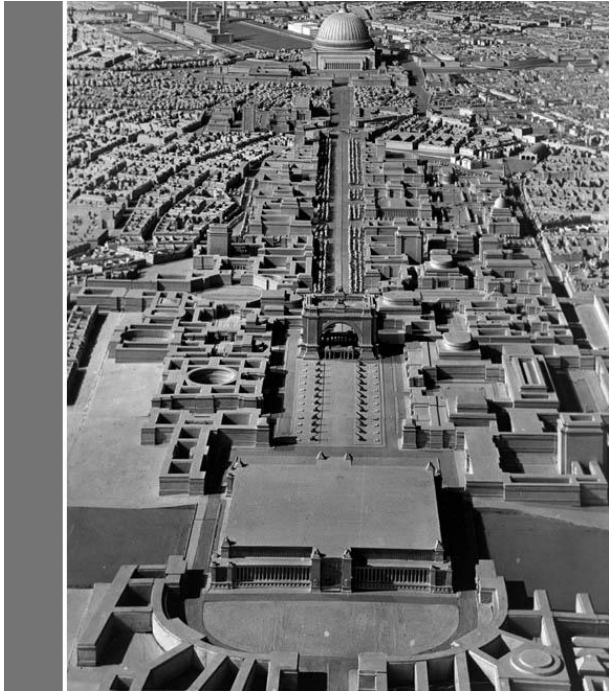
nawiązanie do
klasycyzmu

celem podkreślanie siły i
potęgi partii oraz państwa

Trybuna „Zeppelin” w Norymberdze

Architektura – Albert Speer.

Architektura w państwach totalitarnych

Uniwersytet Łomonosowa w Moskwie

Stacja moskiewskiego metra.

Architektura w państwach totalitarnych

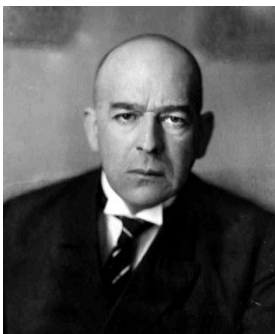
Pałac Cywilizacji Włoskiej w Rzymie. - kwadratowe koloseum.

Henri Bergson

Filozofia dwudziestolecia.

- krytykował intelekt; rozum nie wpływa na proces poznania,
- jedynym źródłem poznania jest intuicja,
- sformułował pojęcie pędu życiowego - świat podlega ciągłemu rozwojowi, a życie człowieka jest strumieniem przeżyć i czynów.

Oswald Spengler

Twórca **katastrofizmu**

- w swoim dziele „Zmierzch Zachodu” porównał rozwój cywilizacji do kolejnych etapów rozwoju organizmów żywych (rozkwitanie, dojrzałość, umieranie). Uważał, że kultura europejska znalazła się w ostatnim, schyłkowym stadium.

Jean – Paul Sartre

Egzystencjalizm

- człowiek, jako jedyny z wszystkich bytów ma bezpośredni wpływ na to kim jest i dokonując niezależnych wyborów wyraża swoją wolność,
- życie człowieka upływa w świecie pozbawionym sensu, każdy sam musi podejmować decyzje, za które ponosi całkowitą odpowiedzialność .

Sztuka w dwudziestoleciu.

Ekspresjonizm

Kierunek w sztuce XX w., który kładzie nacisk na ekspresję – wywieranie wpływu na emocje. Dzieła są subiektywnym wyrażeniem przeżyć i wizji autora. Krytycznie odnoszono się do współczesnej cywilizacji. Cechy to deformacja i ostre kontury.

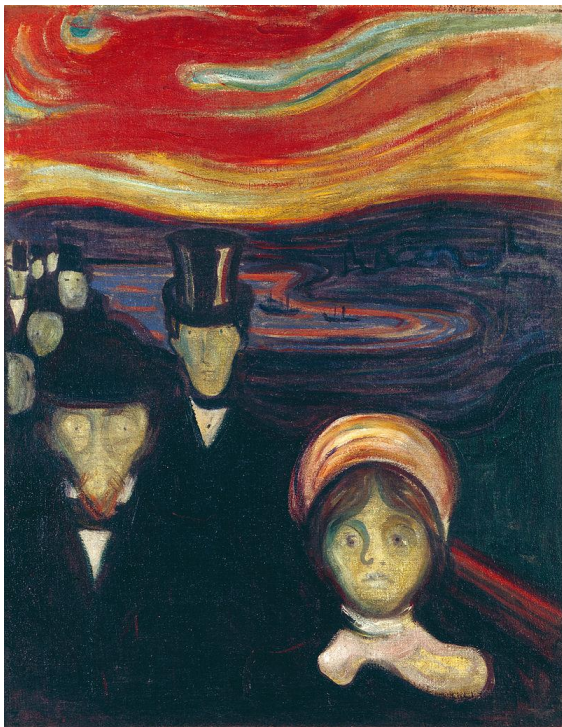
Przedstawiciele:

Edward Munch (1863 – 1944)

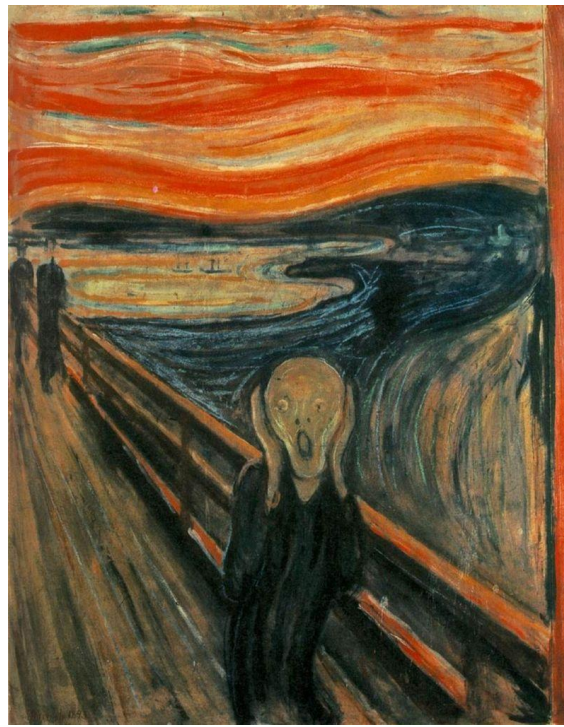

EKSPRESJONIZM

Edward Munch

Niepokój

Krzyk

Autoportret w klinice

Sztuka w dwudziestoleciu.

Abstrakcjonizm

Nurt sprzeciwiający się odtwarzaniu rzeczywistości, postulujący rozumienie dzieła jako odrębnego świata, tworzonego wyłącznie za pomocą formy plastycznej (kolorów i kształtów).

Przedstawiciele:

Vassily Kandinsky (1866 – 1944)

ABSTRAKCYJONIZM

VASSILY KANDINSKY (1866 – 1944)

Jesień w Murmau

Improwizacja

ABSTRAKCYJONIZM

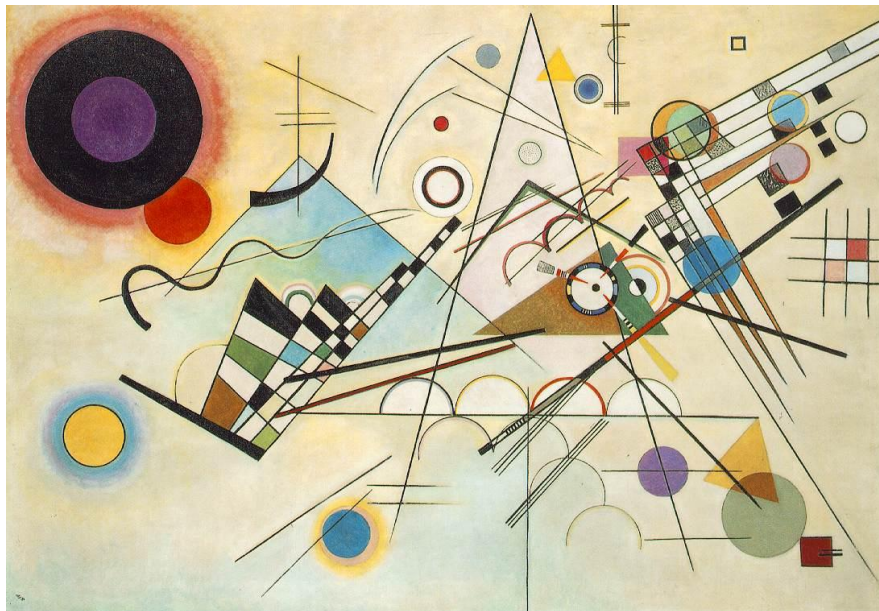
VASSILY KANDINSKY (1866 – 1944)

Kompozycja 6.

ABSTRAKCYJONIZM

VASSILY KANDINSKY (1866 – 1944)

Kompozycja 8.

Kompozycja 10.

Sztuka w dwudziestoleciu.

Kubizm

Kierunek w sztuce, który narodził się przed I wojną światową. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa *cubus* – kostka.

- Malarze przedstawiali postacie i przedmioty jako zestawienie prostych brył geometrycznych.
- Ukazywali obiekty jakby były one widziane równocześnie ze wszystkich stron.
- Wprowadzono technikę kolażu, polegającą na komponowaniu elementów dzieła z różnych materiałów np. papieru, tkaniny, drewna.

Przedstawiciele:

Pablo Picasso (1881 – 1973)

Georges Braque (1882 – 1963)

Tadeusz Makowski (1882 – 1932)

KUBIZM

PABLO PICASSO

Panny z Avinion

Dziewczyna z mandoliną

Martwa natura

KUBIZM

GEORGES BRAQUE

Mały port w Normandii

Zamek w Roche-Guyon

Gitara

KUBIZM

TADEUSZ MAKOWSKI

Troje dzieci pod drogowskazem

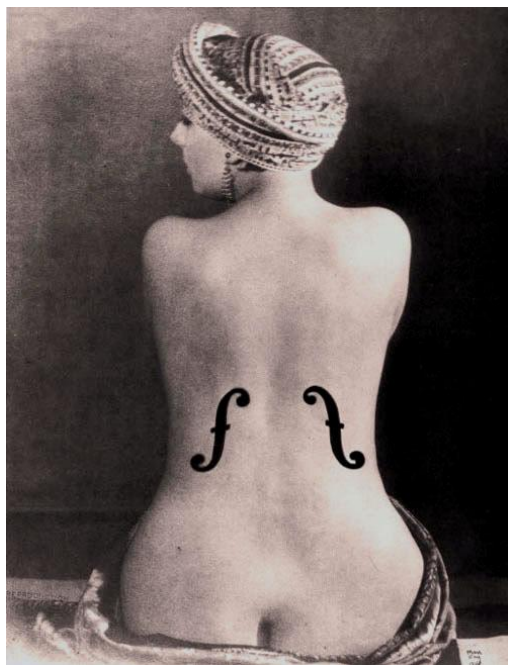
Sztuka w dwudziestoleciu.

Dadaizm

Międzynarodowy ruch artystyczno-literacki w sztuce XX wieku, którego głównymi hasłami były dowolność wyrazu artystycznego, zerwanie z wszelką tradycją i swoboda twórcza odrzucająca istniejące kanony. Dadaści posługiwali się absurdem, zabawą, dowcipem.

Marcel Duchamp
Fontanna

Man Ray
Skrzypce Ingresa

Sztuka w dwudziestoleciu.

Surrealizm

kierunek w sztuce powstały w 1924 roku we Francji. Założeniem surrealizmu było "wyrażanie wizualne percepcji wewnętrznej". Artyści starali się wykreować obrazy burzące logiczny porządek rzeczywistości. Często były to wizje groteskowe, z pogranicza jawy, snu, fantazji, halucynacji, a odsunięte od racjonalizmu.

Przedstawiciele:

Salvador Dali (1904 – 1989)

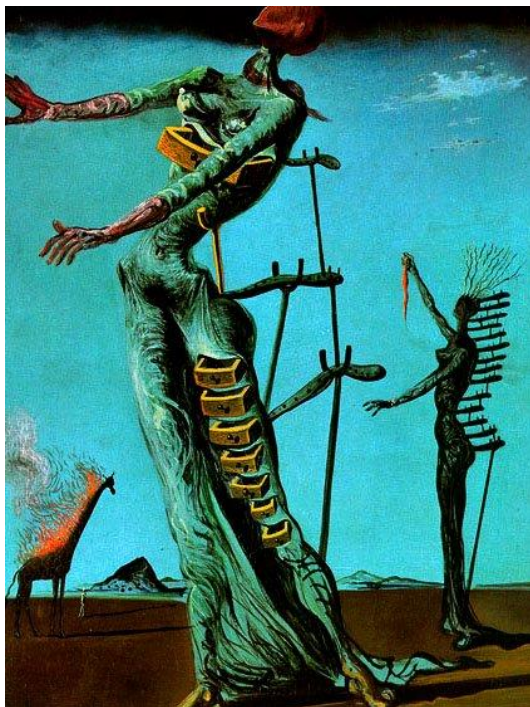
Giorgio de Chirico (1888 – 1978)

Marcel Duchamp (1887 – 1968)

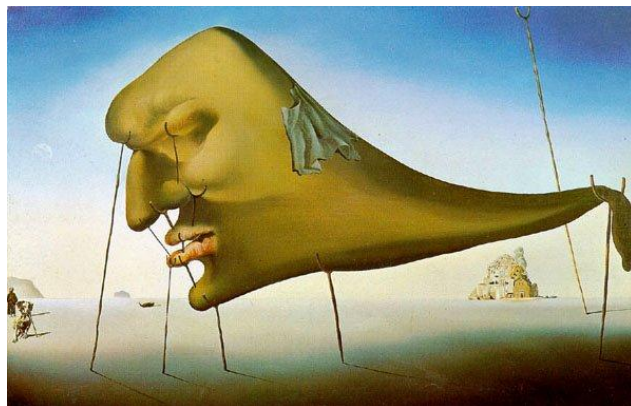

SURREALIZM

SALVADOR DALI (1904 – 1989)

Płonące żyrafy

Sen

Uporczywość pamięci

SURREALISM

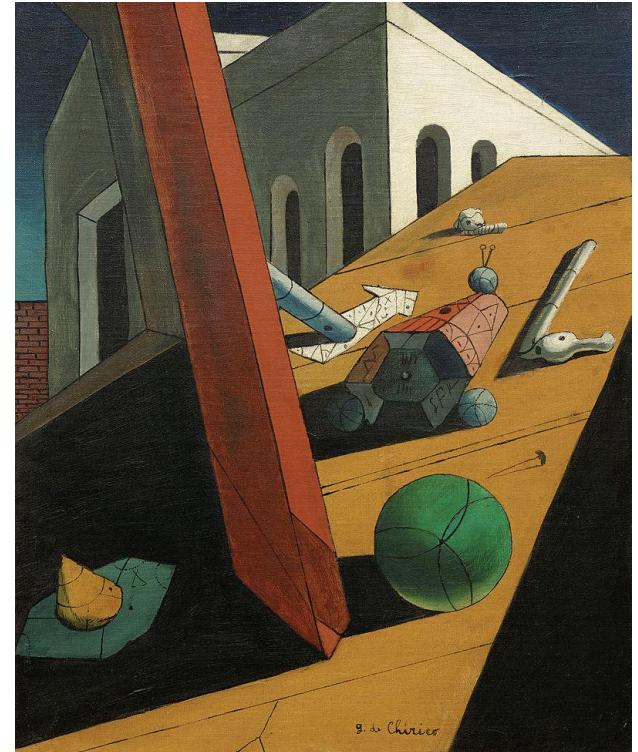
GIORGIO DE CHIRICO (1888 – 1978)

Great metaphysical interior

The song of love

The evil genius of a king

SURREALISM

MARCEL DUCHAMP (1887 – 1968)

Nude (Study)
Sad Young Man on a Train

Nude Descending a Staircase,
No. 2

Sztuka w dwudziestoleciu.

Futuryzm

Awangardowy kierunek w kulturze (zwłaszcza w literaturze), który narodził się we Włoszech na początku XX wieku. Założeniem futuryzmu było „patrzenie w przyszłość”, odrzucanie przeszłości i tradycji.

Przedstawiciele:

Umberto Boccioni (1882 – 1916)

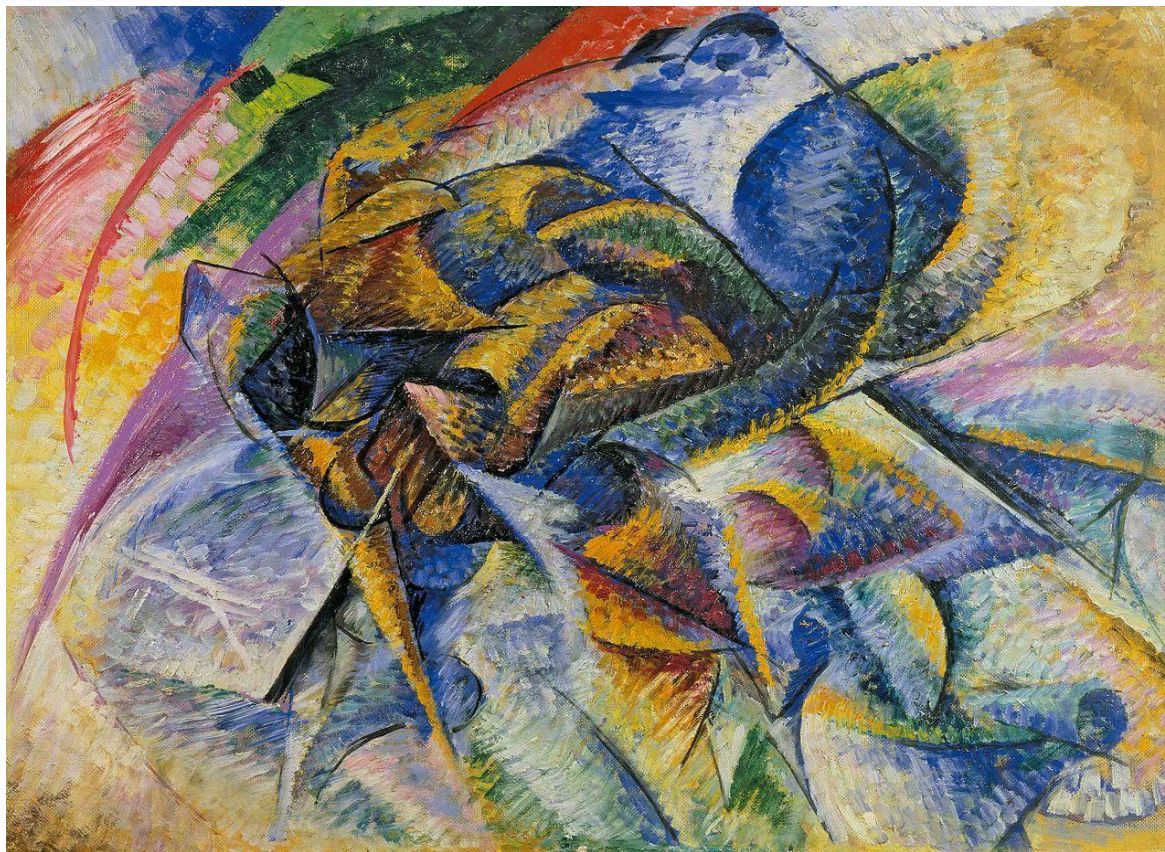
Gino Severini (1883 – 1966)

Giacomo Balla (1871 – 1958)

FUTURYZM

UMBERTO BOCCIONI (1882 – 1916)

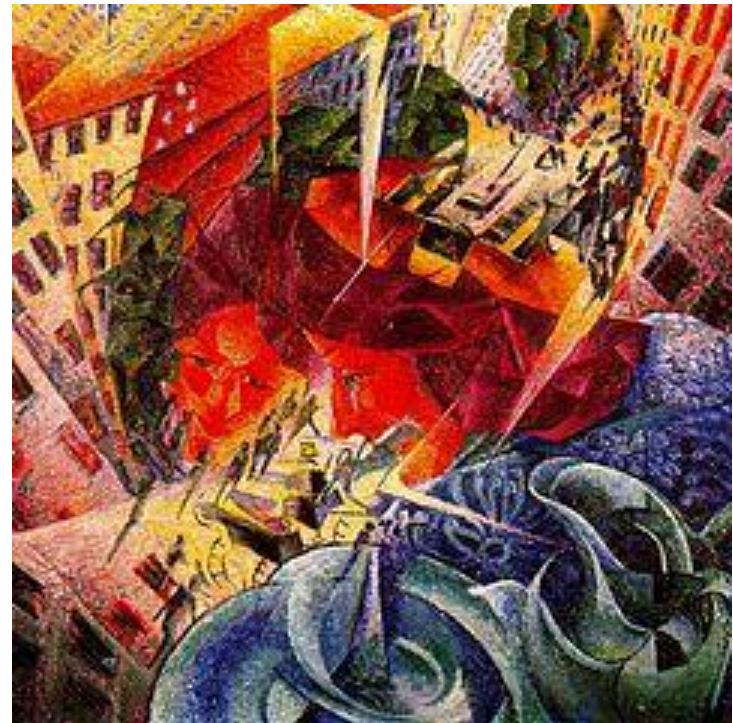
Dynamizm cyklisty

FUTURYZM

UMBERTO BOCCIONI (1882 – 1916)

Hałas uliczny

Symultaniczny widok z okna

FUTURYZM

GINO SEVERINI (1883 – 1966)

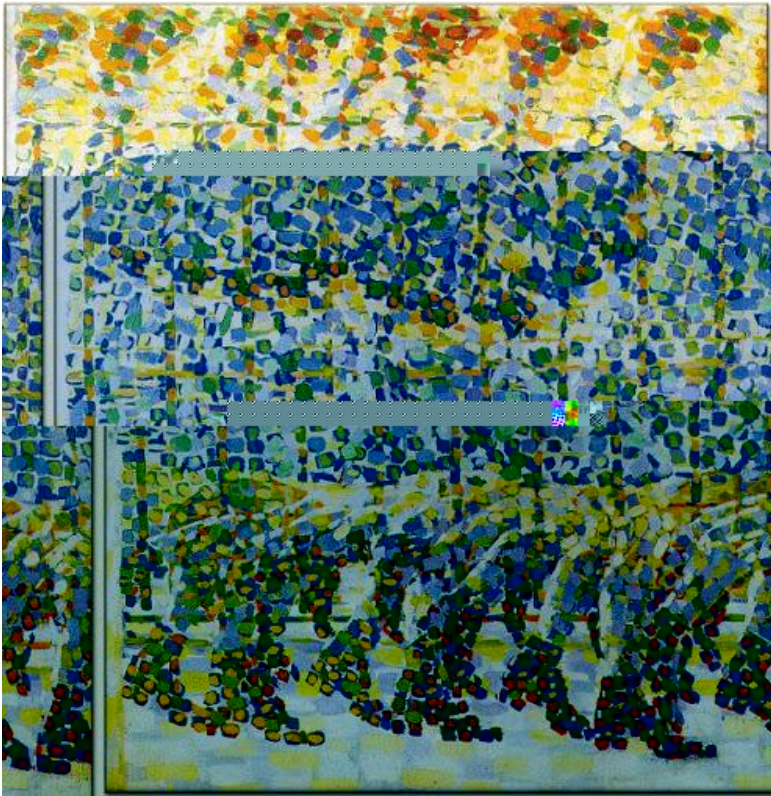
Błękitna tancerka

Pociąg pancerny

FUTURYZM

GIACOMO BALLA (1871 – 1958)

Dziewczyna biegnąca na balkonie

Dynamizm psa na smyczy